

บทคัดย่อ

ชื่อภาคินพนธ์ : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม
ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดยะลา
ชื่อผู้เขียน : ร้อยตำรวจเอก ธรณ สุธะวิทย์
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาศึกษา)
ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่เขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดยะลา 2) ค้นหาปัจจัยที่มีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่เขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดยะลา และ 3) ศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการป้องกันอาชญากรรม

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นประชาชนที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่เขตความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดยะลา เลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน กลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for windows สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-test ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 399 คน เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยมีเพศชายคิดเป็นร้อยละ 62.9 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 37.1 กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 36 – 50 ปี เป็นกลุ่มที่พบมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.5 มีระดับการศึกษาเป็นระดับมัธยมศึกษาอาชีวศึกษา หรืออนุปริญญา คิดเป็นร้อยละ 79.5 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการหรือ รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 60.2 ซึ่งมีรายได้เฉลี่ย 5,001 – 10,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 56.1 ส่วนลักษณะที่อยู่อาศัยเป็นบ้านพร้อมที่ดินมีบริเวณมากเป็นอันดับหนึ่ง คิดเป็นร้อยละ 55.9

ผลการศึกษาปรากฏ ดังนี้

ประชาชนในพื้นที่ที่มีประสบการณ์กับอาชญากรรม ส่วนใหญ่ได้รับจากบุคคลรอบข้าง คิดเป็นร้อยละ 87.1 ส่วนการเป็นผู้เห็นเหตุการณ์โดยตรงเพียง ร้อยละ 8.1 และผู้ที่ได้รับความเสียหาย ร้อยละ 4.8 ส่วนประเภทของอาชญากรรมที่เคยพบเห็นหรือได้รับฟังจากบุคคลรอบข้าง พบว่า คดีที่มีมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ คดียาเสพติด ($\bar{x} = 2.91$) รองลงมาคือ การพนัน ($\bar{x} = 2.74$) และลักทรัพย์ ($\bar{x} = 2.50$) ซึ่งระดับความรุนแรงของปัญหา พบว่า ประชาชนคิดว่าปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นคดีฆ่าคนตายและชิงทรัพย์ที่อยู่ในระดับต่ำ

สำหรับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.50$) โดยประชาชนมีความคิดเห็นในประเด็นการให้ความสำคัญต่อปัญหาอาชญากรรมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.04$) และประเด็นความศรัทธาในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.97$)

ด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในภาพรวม ปรากฏว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 1.85$) โดยมีระดับการมีส่วนร่วมด้านการป้องกันตนเองอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 2.68$) ด้านการแจ้งเตือนอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.42$) และการมีส่วนร่วมด้านการสนับสนุนและปราบปรามอยู่ในระดับต่ำ ($\bar{x} = 1.45$)

เมื่อทดสอบเปรียบเทียบกับความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ตามความแตกต่างของปัจจัยต่าง ๆ พบว่าปัจจัยด้านความคิดต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในประเด็น การให้ความสำคัญต่อปัญหาอาชญากรรม เป็นเพียงปัจจัยเดียวที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ส่วนปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ลักษณะที่อยู่อาศัย ประสบการณ์ในคดีอาชญากรรม และความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในประเด็นความศรัทธาของประชาชนต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ในพื้นที่เขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมือง จังหวัดยะลา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

T130181

(3)

ข้อเสนอแนะ

ประชาชนยังมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลางเท่านั้น ดังนั้น ตำรวจควรจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นและชักจูง เช่น โครงการตำรวจบ้านหรือจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลือการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปรับปรุงแก้ไขระเบียบการคุ้มครองพยานให้ประชาชนมีหลักประกันความปลอดภัยในการเข้ามาเป็นพยาน มีการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องและเป็นประจำ เพื่อให้ประชาชนได้ทราบข้อมูลที่แท้จริง เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องไม่ทำให้ประชาชนเกิดความประมาท หรือเปิดโอกาสให้คนร้ายสามารถประกอบอาชญากรรมได้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ตำรวจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ยุติธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ เพื่อให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจและประทับใจในตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ อันจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น